

Причорноморська
Фундація
Права

ПРИЧОРНОМОРСЬКА ФУНДАЦІЯ ПРАВА

**Матеріали
Міжнародної
науково-практичної конференції
«Право та інші соціальні
норми: вимоги часу»
м. Одеса, 15-16 червня 2012 р.**

Частина I

Одеса 2012

Право та інші соціальні норми: вимоги часу: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 15-16 червня 2012 р.) – Одеса : у 2-х частинах. – Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2012. – ч. 1. – 104 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на Міжнародну науково-практичну конференцію «Право та інші соціальні норми: вимоги часу». Для студентів, аспірантів, викладачів, науковців юридичних вищих навчальних закладів, представників судових та інших правозастосовчих органів держави, адвокатів, представників юридичних громадських організацій.

УДК 34.01 (083)
ББК Х511я431

Усі матеріали подаються у авторській редакції.

Погляди авторів, викладені в цьому збірнику, необов'язково відображають позицію організаторів Міжнародної науково-практичної конференції «Право та інші соціальні норми: вимоги часу».

**НАПРЯМ 1. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА,
ФІЛОСОФІЯ ПРАВА..... 8**

Андрусишин Р.М., Семак А.В. РОЛЬ ОФІЦЕРА-НАСТАВНИКА У ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ КУРСАНТІВ ВІДОМЧИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ МВС УКРАЇНИ.....	8
Баннов М.М. СУДОВИЙ ПРЕЦЕДЕНТ В УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВІ: ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ І ВАРІАТИВНІСТЬ НАСЛІДКІВ.....	10
Грекул-Ковалик Т.А. ЙОЗЕФ АЛОІЗ ШУМПЕТЕР – ЮРИСТ, ЕКОНОМІСТ, ПЕДАГОГ.....	12
Гриб О.М., Корещька Є.В. ФОРМИ ГРОМАДЯНСЬКОЇ НЕПОКОРИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	14
Корнієнко О.А. ЗНАЧЕННЯ ПРИНЦИПУ РОЗПОДІЛУ ВЛАДИ ДЛЯ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ, СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ.....	17
Могильний А.П. ПРИНЦИПИ «ФЕНОМЕНОЛОГІЇ ДУХУ ГЕГЕЛЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОСТІ».....	19
Нагорна В.В. МІСЦЕ ПРАВ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В СИСТЕМІ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	21
Прокочук Л.И. ВЗАЙМОДЕЙСТВИЕ ВЛАСТЕЙ В ГОСУДАРСТВЕННО-ПРАВОВЫХ КОНЦЕПЦИЯХ ЛИБЕРАЛИЗМА КОНЦА XIX – НАЧАЛА XX ВВ.....	24

**НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МУНІЦИПАЛЬНЕ
ПРАВО..... 27**

Безсонова М.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ ФОРМУВАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ.....	27
Вегринович О.О. АБОРТ: БІВІСТВО ЧИ РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА ОСОБИСТЕ ЖИТТЯ?.....	28
Могильний С.А. ВЗАЄМОДІЯ ВЛАДИ І ГРОМАДИ В МУНІЦИПАЛЬНОМУ УПРАВЛІННІ.....	30
Мосійчук А.О. СТАТУС АДВОКАТА В УКРАЇНІ: КОЛИ БУДЕ РОЗСТАВЛЕНО КРАПКИ НАД 'Т'?.....	32
Пересада О.М. КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА: ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	33
Рогова О.Г. ПЕРСПЕКТИВИ КОДИФІКАЦІЇ ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	36
Соловей О.В. НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ АДВОКАТУРИ В УКРАЇНІ.....	38
Янакій А.П. АДВОКАТСЬКА ЕТИКА – ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРАВЗАХИСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	40

НАПРЯМ 3. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ТА ПРИВАТНЕ ПРАВО 42

Величко К.С. CAPITALIZATION INCREASE BY PUBLIC OFFERING: LEGAL INS & OUTS.....	42
Величко К.С. АКСИОЛОГІЯ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА	44
Гладштейн А.Л. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТАННЯ ФАКТОРІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ В АНТИДЕМПІНГОВИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ РОЗСЛІДУВАННЯХ	46
Зайченко Ю.И. ПРИМЕНЕНИЕ ПРАКТИКИ ЕВРОПЕЙСКОГО СУДА ПО ПРАВАМ ЧЕЛОВЕКА ПРИ РАЗРЕШЕНИИ СПОРОВ О ПРАВЕ НА СПРАВЕДЛИВЫЙ СУД МЕЖДУ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ СЛУЖАЩИМИ И ГОСУДАРСТВОМ-ОТВЕТЧИКОМ.....	49
Сікайло О.В. ПРОБЛЕМИ ПОВ'ЯЗАНІ З ВВЕДЕННЯМ ОХОРОНИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗАСОБІВ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ.....	51

НАПРЯМ 4. ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ ПРАВО ... 54

Бавбскова Е.А. ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В АРК	54
Барщевська А.О. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНСТИТУЦІЙНИХ ОСНОВ ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ.....	56
Бойко Т.В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ВІД ВПЛИВУ ЕЛЕКТРОМАГІНТНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ	58
Гордєєв В.І. СПІВВІДНОШЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО І ВОДНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	60
Грицан О.А. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ТА ВИКОРИСТАННЯ НАДР.....	63
Окренка А.І. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ЗЕМЛЕОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ ДО 1991 РОКУ.....	65
Савельєва О.М. ПРО СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	68

НАПРЯМ 5. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, СІМЕЙНЕ ПРАВО, ЖИТЛОВЕ ПРАВО 70

Білоус О.С. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОФЕРТИ ТА АКЦЕПТУ В РАМКАХ ПРИНЦИПІВ УНІДРУА	70
Голубовський І.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКУПУ В ПРИВАТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ.....	72
Грабар Н.М. ОСОБЛИВОСТІ НАКАЗНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЯК СПРОЩЕНОЇ ПРАВОВОЇ ПРОЦЕДУРИ.....	75
Демиденко Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОРЕНДИ ЖИТЛА З ВИКУПОМ	78
Істоміна О.Ю. ОСОБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТИВНОГО ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА КОМЕРЦІЙНЕ (ФІРМОВЕ) НАЙМЕНУВАННЯ	79

Конончук Н.М. ВИЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ ДИТИНИ, НАРОДЖЕНОЇ В РЕЗУЛЬТАТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДОПОМІЖНИХ РЕПРОДУКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	82
Крукевич О.М. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ДОГОВОРУ ДАРУВАННЯ	84
Петягіна І.Б. СПАДКОВИЙ ДОГОВІР: ПРАВОВІ НАСЛІДКИ УКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ.....	87
Причєпа Т.В. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ ВНАСЛІДОК ДЕФЕКТУ В ПРОДУКЦІЇ	88
Причєпа Т.В. ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ПРАВОВОГО БУТТЯ	91
Семків В.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ДОГОВОРІВ ПРО РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ.....	93
Шершньова О.А. СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ СІМЕЙНОГО УТРИМАННЯ: ВІД ПРАДАВНИХ ЧАСІВ ДО РИМСЬКОЇ ДОБИ.	96
Шмагун О.С. ПЕРЕВАГИ УСИНОВЛЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ДІТЕЙ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ	98

склад водного фонду України) в залежності від походження водойми поділяються на природні та штучні. К природним водоймам належать виключно озера. Таким чином законодавець передбачає можливість знаходження в приватній власності озера.

Відповідно до ст. ч.3. ст. 79 ЗК України право власності на земельну ділянку поширюється в її межах на поверхневий (ґрунтовий) шар в також на водні об'єкти, ліси, і багаторічні насадження, які на ній знаходяться, якщо інше не встановлено законом та не порушує прав інших осіб. Таким чином, в земельному законодавстві ще раз визнається нерозривний зв'язок поверхневого водного об'єкту та земельної ділянки на якій він знаходиться. При цьому форма власності на земельну ділянку (землі водного фонду) визначає правовий режим водойми та її юридичну долю. Такий підхід, на нашу думку, є логічним. У цьому аспекті В.І. Андрейцев вірно вказує, що набуття прав на водний об'єкт має подібне значення від юридичного титулу прав на землю чи земельну ділянку [1, с.406].

В сучасних умовах є актуальним питання оренди природних ресурсів. Оренда водних об'єктів, як особлива форма використання, регулюється ст.51 ВК України. Вона закріплюється тільки в відношенні водних об'єктів місцевого значення та ставків, що знаходяться в басейнах річок загальнодержавного значення. При цьому на умовах оренди водні об'єкти надаються водокористувачам лише для риборозведення, виробництва сільськогосподарської і промислової продукції, а також у лікувальних і оздоровчих цілях.

Між тим частина 4 ст. 59 ЗК допускає можливість використання на умовах оренди також озер, водосховищ, інших водойм, болот та островів для сінокошіння, риборозведення, культурно-оздоровчих, науково-дослідних робіт тощо. Як бачимо, оренда водних об'єктів, яка закріплена у Земельному кодексі, не залежить від значення водних об'єктів і мети їх використання. Тому в оренду згідно ЗК України можуть передаватися поверхневі водойми (природні та штучні) не залежно від їх правового режиму. Слід погодитись, що включення в ЗК України норм відносно оренди «озер, водосховищ, інших водойм» є сумнівним, оскільки водні об'єкти – це елемент водного фонду і регулюються нормами водного законодавства [5, с.175].

Але тут є ще одна проблема. Вона полягає в тому, що використання поверхневих водних об'єктів на умовах оренди неможливо без надання земельної ділянки на якій вони знаходяться. Як справедливо вказувалося в літературі, практика орендного використання водних об'єктів склалася в основному на підставі норм земельного законодавства. В оренду надаються землі водного фонду, а орендарі реально використовують як землі, так і водні об'єкти. Такий підхід є незаконним з урахуванням положень земельного і водного законодавства. Поверхневі водні об'єкти займають певні земельні ділянки. Тому при передачі в оренду водного об'єкту виникають питання оренди і земель водного фонду.

Відповідно до ст.51 ВК України право водокористування на умовах оренди оформляється договором, погодженим з державними органами охорони навколишнього природного середовища та водного господарства. Тому між сторонами повинні бути укладені два договори: оренди водного об'єкту, а також договір оренди земельною ділянкою (земель водного фонду), так як водні об'єкти і землі водного фонду є самостійними об'єктами оренди.

Вказані деякі проблеми співвідношення земельного і водного законодавства є актуальними і потребують негайного законодавчого вирішення. Тому, на нашу думку, в ЗК і ВК України необхідно внести певні зміни та узгодити окремі положення цих кодифікованих нормативних актів.

Література:

1. Андрейцев В.І. Земельне право і законодавство суверенної України: Актуальні проблеми практичної теорії / В.І. Андрейцев. – К.: Знання, 2005. – 406 с.
2. Земельне право України: Підручник / За ред. М.В. Шульги. – К. Юрінком Інтер. 2004. – 368 с.

3. Земельний кодекс України: Науково-практичний коментар / Видання шосте, доповнене – Х.: ТОВ «Одіссей», 2009. – 624 с.

4. Кулинич П.Ф. Правовий режим земель водного фонду/ Земельне право України: теорія і практика. – 2008. – №5-6. – С.18-31.

5. Науково-практичний коментар Водного кодексу України / Н.О. Багай, Н.Р. Кобецька, І.В.Мироненко; за заг. ред.. Н.Р. Кобецької – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 360 с.

6. Носік В.В. Два кодекси мої ... (Земельний і Водний) // Вісн. Прокуратури. 2001. – №1. – С.32 – 35.

7. Природноресурсове право України: Навч. Посіб./За ред.. І.І. Каракаша. – К.: Істина, 2005. – 376 с.

Грищан О.А.

*доцент кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна*

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ТА ВИКОРИСТАННЯ НАДР

Охорона навколишнього природного середовища та раціональне використання природних ресурсів є важливою умовою сталого економічного та соціального розвитку. Відповідно до ст. 16 Конституції України забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, з-поміж іншого, є безпосереднім обов'язком держави. Важливим напрямом державної екологічної політики є політика у сфері використання та охорони надр.

За даними кадастрового обліку, в Україні на початок 2009 року налічувалося 8658 родовищ з 97 видами корисних копалин і майже 12 тисяч їх проявів. Одними з найбільших за обсягом є запаси вугілля, залізних, марганцевих і титаноцирконієвих руд, а також графіту, каоліну, калійних солей, сірки, вогнетривких глин, облицювального каменю.

Довготривале інтенсивне використання ресурсів надр у головних гірничопромислових регіонах України (Донецькому, Криворізько-Нікопольському, Прикарпатському) призвело до значних змін геологічного середовища та виникнення надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. На загальнодержавному рівні визнано, що головними чинниками негативного впливу у цій сфері є надзвичайно висока концентрація гірничодобувних підприємств, високий рівень виробленості переважної більшості родовищ, недостатній обсяг фінансування робіт, спрямованих на зменшення впливу на навколишнє природне середовище, зумовленого розробкою родовищ. У цьому контексті питання ефективності державної політики щодо охорони та використання надр набувають особливої актуальності.

Загальноприйнятого поняття державної політики у сфері використання та охорони надр у теорії екологічного та природоресурсного права немає. Законодавець, також не даючи визначення цього поняття, часто використовує його, окреслюючи повноваження органів державної влади. Так відповідно до ст.7 Кодексу України про надра (далі – КупН) [1] до відання Верховної Ради України віднесено визначення основних напрямів державної політики у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр.

Більше уваги цьому питанню відведено у проекті нової редакції КУПН (2010 р.) [2]. Зокрема, у ст. 8 законопроекту вказується, що державна політика у сфері використання та охорони надр спрямована на забезпечення державного регулювання та управління у цій сфері, визначення режиму права власності та права користування ділянками надр, ведення обліку гірничих об'єктів, відтворення мінерально-сировинної бази, забезпечення раціонального використання корис-

них копалин, безпечною проведенням гірничих робіт, збереження та охорони надр і навколишнього природного середовища. Основними принципами державної політики у сфері використання та охорони надр, відповідно до ст.9 законопроекту, є: визначення державних пріоритетів розвитку мінерально-сировинної бази; забезпечення раціонального використання та охорони надр; створення рівних умов для всіх категорій користувачів надр незалежно від форми власності; забезпечення науково обгрунтованого узгодження економічних та соціальних інтересів суспільства щодо використання надр з метою його сталого розвитку; забезпечення дотримання вимог екологічної безпеки під час видобування корисних копалин та проведення інших гірничих робіт; розмежування функцій державного контролю і нагляду; забезпечення безпеки життя та здоров'я людини, захисту майна та навколишнього природного середовища під час проведення робіт, пов'язаних з використанням надр.

Державна політика використання та охорони надр реалізується через політичну стратегію і тактику. Державна стратегія – це система правових, організаційних та економічних заходів, здійснення яких розраховане на тривалу перспективу. На сьогодні Верховною Радою України прийнято ключові нормативно-правові акти, що визначають державну стратегію у сфері використання та охорони надр – Закони України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року»[3] та «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року»[4].

Серед цілей і завдань, визначених стратегією державної екологічної політики України, вказується, зокрема, впровадження до 2020 року екологічно безпечних технологій проведення гірничих робіт, обов'язкової рекультивациі та екологічної реабілітації територій, порушених внаслідок провадження виробничої діяльності підприємствами хімічної, гірничодобувної, нафтопереробної промисловості, зокрема забезпечення до 2020 року рекультивациі земель на площі не менше 4,3 тисячі гектарів; забезпечення максимально повного використання видобутих корисних копалин, мінімізації відходів при їх видобутку та переробці; здійснення до 2015 року державного обліку артезіанських свердловин та обладнання їх засобами виміру обсягів видобутої води.

Метою Програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року визначається забезпечення потреб національної економіки у мінеральних ресурсах за рахунок власного видобутку, зменшення залежності України від імпорту мінеральних ресурсів та збільшення експортного потенціалу країни за рахунок власного видобутку корисних копалин, що мають великий попит на світовому ринку. Така мета повною мірою відповідає сучасним європейським принципам сталого розвитку - забезпечення нагальних потреб у мінеральних ресурсах без ризику позбавлення майбутніх поколінь у забезпеченні їх потреб.

Серед основних сучасних проблем державної політики у сфері охорони та використання надр можна назвати такі:

1) застарілість чинного КУпН, результатом чого є його невідповідність сучасним суспільним потребам та підвищена нестабільність. КУпН, прийнятий у 1994 р., в основному перейняв норми Основ законодавства УРСР про надра, а тому впродовж останнього десятиріччя до нього було внесені численні зміни та доповнення. Поряд з цим було розроблено кілька нових редакцій КУпН, які, проте, залишаються законопроектами;

2) невідповідність санкцій за порушення законодавства про надра реальній шкоді, що завдається інтересам держави та довкіллю. Наприклад, відповідно до ст.47 Кодексу України про адміністративні правопорушення [5] самовільне користування надрами, укладення угод, які в прямій чи прихованій формі порушують право власності на надра тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від чотирьох до шести неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від десяти до чотирнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) непослідовність законодавця у питаннях врегулювання порядку надання надр у користування. Довгий час такий порядок затверджувався Кабінетом Міністрів України на поточний рік, що створювало чимало незручностей. Цю проблему було вирішено із прийняттям у 2010 р. безстрокового порядку надання надр у користування. Проте станом на травень 2012 р. у Верховній Раді України прийнято у першому читанні законопроект, яким знову передбачаються деякі зміни щодо надання у користування надр;

4) відсутність нормативно-правового акту, яким би визначалися особливості використання і охорони надр континентального шельфу Чорного та Азовського морів;

5) часте реформування органів державного управління у сфері використання та охорони надр. З часу здобуття Україною незалежності функції центрального органу виконавчої влади у сфері геологічного вивчення, використання та охорони надр виконували: Державний комітет України по геології і використанню надр, Міністерство екології та природних ресурсів України, Державний комітет природних ресурсів України, Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Державна служба геології та надр України. Результатом такої нестабільності стало дублювання повноважень різними органами державної влади, зниження якості управлінської діяльності. Постійне реформування органів державного управління у галузі геологічного вивчення та використання надр призвело до погіршення стану використання надр у державі в цілому.

Вирішення зазначених проблем є необхідною умовою для підвищення ефективності державної політики України у сфері використання та охорони надр.

Література:

1. Кодекс України про надра від 27 липня 1994 року // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 36. - Ст. 340
2. Кодекс України про надра: Проект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://civic.kmu.gov.ua/civic/control/uk/discussion/ovv/project?jsessionid=FC7010BA0B44273EF210C148413166A4?project_id=157109.
3. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закон України від 21 грудня 2010 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 26. – Ст. 218.
4. Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року: Закон України від 21 квітня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 44. – Ст. 457.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.

Окрепка А.І.

*аспірант кафедри конституційного права і правознавства
ННІ земельних ресурсів та правознавства
Національного університету біоресурсів та природокористування України
м. Київ, Україна*

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ЗЕМЛЕОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ ДО 1991 РОКУ

Вивчення землеоціночної діяльності у різних історичних і соціально-економічних формаціях є надзвичайно важливим оскільки вдосконалення нинішньої оцінки землі не можливе без врахування помилок попередніх етапів.

До проблем оцінки землі звертаються такі фахівці як Ю.Ф. Дехтяренко, Д.С. Добряк, О.І. Драпівський, В.М. Засць, О.П. Канаш, В.М. Кілочко, І.П. Манько, Ю.М. Манцевич, В.О. Мельничука, Ю.М. Палеха, О.В. Тіпаков, А.М. Третяк та деякі інші, питання удосконалення відповідної нормативно-правової бази